

aku o na koi i hoakakaia maloko o na hapa-mahale 1 ame 2 o keia Pauku, ma ka helu o ewalu pakeneta (8%) o ka makahiki maluna o na kumu waiwai e ku ana ia manawa a i hoo-pukauia e ka hui i oleloia a e ukuria aku no e like me ia i kela ame keia makahiki koe wale no a hoano okoa ia ae e ke komisina i oleloia. Ua hiki no e ukuria ua manu mahale puka la ma na uku lili'i ana ma ka hapaha makahiki a i ole ma na uku lili'i ana o ke ano okoa ae e aponoia ana e ke komisina i oleloia.

"4. E hoomaka ana iloko o ka makahiki 1925 a i ole i kekahiki makahiki mamma iho o keia e like me ka mea e aelikeia ana e ke komisina i oleloia ame ka hui i oleloia, e hookaawaleia no kekahiki heluna e like ka hikiwae me ka hiki mahope iho o ka la hope o kela ame keia makahiki mai loko ae o ka loaa i oleloia, ina na lawa, a ina aole i lawa, e like me ka hiki e hanaiia o na loaa, mahope o ka uku ana aki i na koi i hoikeia maloko o na hapa-mahale 1, 2, 3 ame 5 o keia Kanawai, no ka pomaikai o ka waihona uku ana aki i ka waiwai kumu, kekahiki huina dala o kona heluna nui oia heluna i hookaawaleia mamua ae nei ame ka heluna e hookaawaleia ana ia heluna i kela ame keia makahiki mahope iho, me ka uku kuwala i hookaawaleia, ina paha na ku i ka auhauia aole paha, maluna oia heluna, i auhauia i kela ame keia makahiki ma ka helu o elima pakeneta (5%) o ka makahiki mai ka manawa mai i kupono e hookaawaleia a i ole i hookaawaleia ai, o kona heluna, i June 30, 1950, e like ana me ka waiwai kumu o na mahele i hoopukauia iloko o ka makahiki iloko o laila i hookaawaleia ai ia heluna. Oia manu heluna dala i hookaawaleia e malamaia me ke kaawale a ua hiki no e hoopukapukiai aki e like me ka makemake o ka hui a i ole e maheleheleia mawena o na poe paa mahele me a i ole me ka honuku ole iho i ka waiwai kumu. O na loaa apau e loaa mai ana mamuli o na hoopukapuka ana oia ano e hoihoiai aki no no ka pomaikai o ka waihona no ka uku ana i ka waiwai kumu a e hoopukapukauia a i ole e maheleheleia, a, ina e maheleheleia ana pela, aole e manaoia he manu mahele puka, maluna o ka waiwai kumu.

"Ina e kuiaia ana ka waiwai o ka hui i oleloia e like me ia i hoakakaia maloko o ka Pauku 29 o keia Kanawai e like me ia i hoololiia, o kekahiki heluna i like me ka heluna nui o na dala apau e hookaawaleia pelaa i ole i hoihoiai no ka pomaikai o ka waihona hoahu i oleloia, ina paha na loaa ia manawa a aole paha, i huipuia me ka heluna i manaoia in ne ka uku kuwala, ina paha na loaa a aole paha, maluna oia heluna e kau ia aki no ka auhau i kuvalain i kela ame keia makahiki ma ka helu o elima pakeneta (5%) o ka makahiki mai ka manawa mai i hookaawaleia ai pila a hiki i ka la o ke kuiaia ana, e laweia ae no ia mai ke kumukuai mai e like me ia i hoakakaia maloko o ka Pauku 29 i oleloia e like me ia i hoololiia, ina paha na dala, na waiwai hoopaa ame na waiwai, ina he manu waiwai kekahiki, iloko o ka waihona hoahu o ka waiwai kumu ia manawa, i hui pu ia ne ka heluna i ukuria mai e ka mea kuai, ina manawa no e punaue ia ai i waena o na poe mahele o ka hui i oleloia.

"5. O na heluna dala e apono oleia ana e ke komisina i oleloia na hiki no e waihoiamai loko ae o ka loaa i oleloia ma ke ano he waihona kuike no ka hoohana ana.

"6. Ua hiki no i ka hui i oleloia, koe a kauohaia e hana i kekahiki mea okoa ae, a e ham i ka manawa e kanohaia aki ai e ke komisina i oleloia, e hoolilo aki no na hoonui ana, hoololi ana, hoohamahuna ana, hoololi ana ame na hana hou maluna o ke alahao, na pono, na hana ame na pono hana e like ka hui i oleloia, i hui i oleloia me ka mea i manaoia he kupono mahope iho o ka hookwa ana aki i na mea i make-makeia e like me ia i hoakakaia maloko o na hapa-mahale mua o keia Pauku.

"7. O na loaa apau o ka hui i oleloia, mai na wahi apau i loaa mai ai, i hookaawale ole ia i ole i hoomaopopo ole ia e like me ia i hoakakaia maloko o na hapa-mahale mua o keia Pauku e ukuria aki no; hookali-hapaha i ka hui i oleloia a ekolu-hapaha i ke Kulanakauhale ame Kalana o Honolulu a i ole i kekahiki mahele kalaiaina oka aki e like me ka mea e hoikeia mai ana e ka Ahaolelo o Hawaii. Oia ukura ana, ina he mea kekahiki oia ano, e hanaiia no iloko o ka mahina o Feberuari o kela ame keia makahiki no ka makahiki i hala aki, a o ka hui i oleloia e waihao mai no iloko o ka mahina i oleloia me ka papa o na Lunakai o ke Kulanakauhale ame Kalana i oleloia a i ole i ka mahele kalaiaina oka te e like me ka mea e hoikeia mai ana e ka Ahaolelo i kekahiki papa kuhikuhu e hoike piha ana e like me ka mea e koiai aki na e ka Papa i oleloia a i ole kino e aole paha i na hoike o na loaa apau ame na hoolilo iloko o na makahiki i oleloia, a o ka buke apau, na pepa, na buke helu, ame na helu waiwai apau a i na manawa apau he kupono e hamama no ka nanaia ame e ke Kiaaina a i ole ke Komisina i oleloia a i ole i ka Papao na Lunakai i oleloia a i ole kino okoa ae paha ame ko lakoumua akena pakahi i hookuhua e lakon no ia mea. Oia maubuke, na moolelo ame na buke helu e malamaia no ma ke kulaia ame ke ano e like me na mea i koi iku maluna o na hui alahao, alaniu malalo o na Kanawai Kalepa Pili Mokuaina a iole e like me kekahiki ano e ae e koi iku ana e ke komisina i oleloia me ke kue ole me na'ano a i ole kulana paha e koi iku ana malalo o ke kana-wai kalepa pili mokuaina i oleloia."

PAPUKU 9. O ka Pauku 29 o ke Kanawai 69 i oleloia (Pauku 864 o na Kanawai i Hooponopono Houia i oleloia) ma keia ke hoololia nei mu o ka pakui aki aki ia mea ma kona hopena i manu hapa-mahale hou ekolu ne heluia 4, 5 ame 6, pakahi, a e heluhelua penei:

"4. O ka hui i oleloia ame ka mana kaoko, na pono ame na mana i haawiia ma keia Kanawai e pli aki no i na kanawai e kuhulu ana i kekahiki komisina o ia oihana pili hooponai i ka lehulehu ame na kanawai oka ae oia ano ma na

mea pili lanu e hiki ana e hoopilia'aku i kela ame keia manava i na alahao alaniu a i ole i na hui e hoohanaia ana ia manu mea maloko o ke Teritore o Hawaii a i ole ke Kulanakauhale ame Kalana o Honolulu, a i ole i kona manu hope a i kue ole me na hoakaka a keia Pauku ame ka Pauku 17 o keia Kanawai e like me ia i hoololiia."

"5. Ua hiki no i keia mana kaoko, i kela ame keia manava mahope iho o June 30, 1930, e hoololiia a i ole e hoomaopopo e ka Ahaolelo Lahui o Amerika Huipuia a i ole e ka Ahaolelo o ke Teritore o Hawaii me ke apono ana o ka Ahaolelo Lahui o Amerika Huipuia; ame na pono apan, na mana ame na mea i haawiia ame ka Kanawai, aole e manaoia he manu mea keia e hoole aki ana i kekahiki hui okoa aki; aka nac, i ka manawa e hoopuaia si pela o ka hoolilo ana i hoopuiaia maloko o ka hapa-mahale 6 o keia Pauku e hookeia no."

"6. I kela ame keia manawa mahope iho o June 30, 1940, na hiki i ke Teritore, e hana ana me ka mana a i ole ma ke kanoha o ka Ahaolelo o Hawaii, a i ole o ke Kulanakauhale ame Kalana o Honolulu, a i ole i kekahiki mahele kalaiaina oka aki paha e like me ka mea e hoikeia mai ana e ka Ahaolelo, mamuli o kekahiki hoolaha aole e emi iho malalo e momahina ma ke kakau i haawiia ame ka hui i oleloia, e lawo mai mamuli o ke kuai ana ma kekahiki kumukuai e hoololoia ana ma keia hope iho, i ke alahao, na pou, na uwea, na kaa, na pono, ka pono hana i ka ikaika hoohana, na hale, na hana ame na waiwai e ae apau, na waiwai paa ame lewa, i hoopuiaia no keia oihana a i ole i onaia e ka hui i oleloia mawaho ae o na dala, na waiwai hoopaa ame na waiwai ina he manu mea kekahiki oia ano, mawaho ae o na mea iloko o ka waihona hoahu i hoakakaia maloko o ka hapa-mahale 4 o ka Pauku 17 o keia Kanawai e like me ia i hoololiia."

"O ke kumukuai i oleloia aole no ia e o iku maluna o (1) ka waiwaiio o na paahana, ma ke ano u hiki e hoohanaia ia manawa, a e laweia mai mamuli oia kumukuai, i hiki ole hoole i hoololiia mamuli o ka waiwaiio o ka mana kaoko a i ole na manao maikai a i ole kekahiki mau mea oka a iloko a i ole e hoololi ana i ka waiwaiio oia waiwai o ka hui i oleloia a i ole (2) o ka lilo oia waiwai me ka hoolawe ana mai i na lilo mamuli o ke kahiko ana a i ole (3) ka lilo o ka hoihoi hou ana aki a like me mamua a i ole me na hana hou me ka hoolawe ana mai i na mea i ka hiki, aka, o ke kumukuai i oleloia aole e emi iho malalo o (4) ka waiwai kumu o na mahele e paia ana i wahao ame na bona, ina he manu mea kekahiki oia ano, i hoopukauia ame ka hui i oleloia; aka nac ina o ka waiwai a i ole o kekahiki hapa paha ona e kuiaia ame ka pela na paa malalo o kekahiki aie a i ole ina paha ka hui i oleloia e noho ana ia manawa malalo o kekahiki aie, e lawe mai no ika mea kuai i ka heluna oia aie e like ka nai me ka mea i boniaia a e lawe pu i kekahiki heluna e like ka nai me ka mea i boniaia a e hoolawe ana i ka heluna oia mea i lawe ia mai ke kumukuai i oleloia; a pela no hoi o kekahiki heluna i like kona nui me na heluna apau, ina paha e ku ana ia manawa a aole paha, i hookaawaleia a i ole i waihoia ame ka hui i oleloia, i hui pu ia aki me ka uku kuwala i manaoia, ina paha na ku i ka ukuria a sole paha, a maluna o na huna apau oia ano a kuaia amu no ka helu o elima pakeneta (5%) o ka makahiki mai ka manawa mai i hookaawaleia ai pela a hiki i ka la o ke kuiaia ana, e laweia ae no ia mai ke kumukuai mai e like me ia i hoakakaia maloko o ka Pauku 29 i oleloia e like me ia i hoololiia, ina paha na dala, na waiwai hoopaa ame na waiwai, ina he manu waiwai kekahiki, iloko o ka waihona hoahu o ka waiwai kumu ia manawa, i hui pu ia ne ka heluna i ukuria mai e ka mea kuai, ina manawa no e punaue ia ai i waena o na poe mahele o ka hui i oleloia.

Aole ka hui i oleloia e hoopukauia i kekahiki bona a i ole i kekahiki palapala hoolilo e na aie, koe wale no na palapala aie i hoopukauia e like me ia i hoololiia hou ana aki a i ole i hoololiia maloko o na hana hoololi hou ana aki a i ole mai hana hou paha a i ole o na hana hoomahuhua hou ana aki paha i kona manu pono hana a i ole mamuli paha o kekahiki mea oka a e koe wale no ma o ka uku pololei ame ka aole e emi iho malalo o kona kumu waiwai i ka hui i oleloia ma ke kuikia ame ka apono ana o ke komisina i oleloia maloko o ka Pauku 2 o keia Kanawai e like me ia i hoololiia.

O na loaa apau o na mahele ame na bona, koe wale no na ka hoohoi hou ana i na mahele, i hoopukauia e ka hui i oleloia, na hiki no e ukuria aki no ke kumu waiwai o na hoolilo, a, mawaho ae o na mea i oleloia mua ia ae nei e pili ana i ka waihona hoahu, aole kekahiki dala e ukuria aki a i ole e maheleheleia kekahiki waiwai e ka hui i oleloia a i ole mawana o kona manu poe paa mahele koe wale no mai loko ae o kona manu hana koe wale no a o ke kumu waiwai e hoomei ia mai ana e kuhike me na mea i laweia ae; aole no hoi, koe wale no e like me na mea i hoakakaia e ka kanawai a i ole e hooponapona ana e ke komisina i oleloia mahope o kekahiki hoohe akeia ana no na poe e kohomei me ka apono o ke komisina i oleloia.

PAPUKU 11. O ke Kanawai 69 i oleloia ame ka Kanawai 70 o na Kanawai o Hawaii o 1898 ma keia ke hoololia nei penei:

E pakui aki i ka Pauku 1 o ke Kanawai 69 i oleloia (Na Kanawai i Hooponopono Houia, Pauku 835): "Hui i Hoo-huiia' e pili no ia a e manaoia o ka Hui Alahao ame Aina o Honolulu ame kona manu hope ame na hooko kauhua ame ka mea e paa ana i ka mana kaoko i haawiia ma o ke Kanawai 69 i oleloia e like me ia i hoololiia; 'Mahele Kalaiaina' e pili no ia e manaoia o ke Kulanakauhale ame Kalana o Honolulu a i ole i kekahiki mahele kalaiaina oka ake o ke Teritore o Hawaii; a o ka 'Papa o na Lunakai' e pili no a e manaoia o ka Papa o na Lunakai o ke Kulanakauhale ame Kalana o Honolulu i oleloia a i ole i kekahiki mahele kalaiaina e kuaia ame ka mea e hoakakaia mai ana mai kela a i keia manawa e ka Ahaolelo i oleloia."

"Ua hiki no i ka hui i oleloia a i ole i ka mea kuai e hoolahala inua o ka Aha Kiekia o Hawaii mai kekahiki olelo hoolaha ake aole kapa i hoohe akeia ana me ka papa iloko o elima la mahope mai o ka haawiia ame o ka olelo hoolaha. Alaila e hoolilo no i hana na ka Papa i hoohe koke ana aki i ka Aha Kiekia i ka moolelo o na hana i lawelawea e lakon, e hookeia ame ka hui i oleloia, ka waiwaiio i koiai mai e ka mea kuai, ame ka waiwaiio e like me ka mea e hoakakaia mai ana mai kela a i keia manawa e ka Ahaolelo i oleloia."

E kiloi ae i na huaolelo "Kiaaina" ame "Luna Nui o na Hana Hou" ame "Luna Nui o na Hana Hou, me ke apono o ke Kiaaina" ame "ke apono o ke Kiaaina, ka Luna Nui o na Hana Hou," malcko o ka hapa-mahale 11 o ka Pauku 2, hapa-mahale 1, 2, 5, 8, 9 ame 10 o ka Pauku 4, hapa-mahale 4 o ka Pauku 9, hapa-mahale 3 o ka Pauku 29, Pauku 33 ame Pauku 36 o ke Kanawai 69 i oleloia ame ka Pauku 1 o ke Kanawai 70 i oleloia (Na Kanawai i Hooponopono Houia, na Pauku 836, 838, 843, 854, 864, 868 ame 870) a e hookomo iho malaila "komisina i oleloia maloko o ka Pauku 2 o ke Kanawai 69 i oleloia e like me ia i hoololiia," koe maloko o na hopuna manaoia elua i ka hapa-mahale 3 i oleloia o ka Pauku 29, a ma ia

o laila i haawi mai ai ka papa i kana olelo hoolaha, ame kekahiki kope o ua olelo hoolaha la. I ka loaa ana mai o kekahiki hoolahala oia ano e ae aki no ka Aha Kiekia i aole i kohi hui i mau ike hui e hookomoia mai e kela ame keia aole.

"Hoko o eono mahina mahope mai o ka loaa ana i ke kumukuai i oleloia, oia, me ka hoolawe ana ae i oleloia, e ukuria aki no i ka hui i oleloia, a ia manawa e paa ai ka mana kaoko, a o na alahao la ame na waiwai e ae i hoohe akeia ana mea i ole i ona ia e ka hui i oleloia mawaho ae o na dala, na waiwai i hoopuaia, ina he manu mea kekahiki oia ano, iloko o ka waihona hoahu ia manawa e hilo no i waiwai no ka mea kuai me ka haawi ole hui i ka hui i oleloia knai, aka e hana mai ka hui i oleloia i kekahiki palapala knai hui hui e hoolilo ana a e haawi ana i na kakoo ana e like me ka mea e koi ia iku ana e ka mea kuai a i aponoia hui e ka papa i oleloia a i ole i ka hui i oleloia maluna o ka hoolahala. O na lilo o ka imiai ana o ke kumukuai pololei ame ka hoolahala'e auamo likei no e ka mea kuai ame ka hui i oleloia."

PAPUKU 10. O ka Pauku 37 o ke Kanawai 69 i oleloia (Pauku 871 o na Kanawai i Hooponopono Houia i oleloia) ma keia ke hoololia nei i heluhelua ai penei:

"Pauku 37. Ka hoopukauia ana o na mahele ame na bona. Ua hiki i ka hui i oleloia e hoonui ae i kona manu mahele waiwai ma ke ano na hanaiia i Ianuary 1, 1913, a hiki i ka hookahi miliona eono haneri tansani dala (\$1,600,000.00), a e hoopukauia ame ka kumuiai pololei ame ka hoolahala'e auamo likei no e ka mea kuai ame ka hui i oleloia." Pauku 37 o ke Kanawai 69 i oleloia (Pauku 871 o na Kanawai i Hooponopono Houia i oleloia) ma keia ke hoololia nei i heluhelua ai penei:

"Pauku 37. Ka hoopukauia ana o na mahele ame na bona. Ua hiki i ka hui i oleloia e hoonui ae i kona manu mahele waiwai ma ke ano na hanaiia i Ianuary 1, 1913, a hiki i ka hookahi miliona eono haneri tansani dala, a oia heluna, me ka paa malalo o na malu o na bona o na bona e ku ana iwaho o ka heluna, me ka paa malalo o na heluna oia i ka heluna i kumukuai e hoolahala'e auamo likei no e ka mea kuai ame ka hui i oleloia." Pauku 37 o ke Kanawai 69 i oleloia (Pauku 871 o na Kanawai i Hooponopono Houia i oleloia) ma keia ke hoololia nei i heluhelua ai penei:

"Pauku 37. Ka hoopukauia ana o na mahele ame na bona. Ua hiki i ka hui i oleloia e hoonui ae i kona manu mahele waiwai ma ke ano na hanaiia i Ianuary 1, 1913, a hiki i ka hookahi miliona eono haneri tansani dala, a oia heluna, me ka paa malalo o na heluna oia i ka heluna i kumukuai e hoolahala'e auamo likei no e ka mea kuai ame ka hui i oleloia." Pauku 37 o ke Kanawai 69 i oleloia (Pauku 871 o na Kanawai i Hooponopono Houia i oleloia) ma keia ke hoololia nei i heluhelua ai penei:

"Pauku 37. Ka hoopukauia ana o na mahele ame na bona. Ua hiki i ka hui i oleloia e hoonui ae i kona manu mahele waiwai ma ke ano na hanaiia i Ianuary 1, 1913, a hiki i ka hookahi miliona eono haneri tansani dala, a oia heluna, me ka paa malalo o na heluna oia i ka heluna i kumukuai e hoolahala'e auamo likei no e ka mea kuai ame ka hui i oleloia." Pauku 37 o ke Kanawai 69 i oleloia (Pauku 871 o na Kanawai i Hooponopono Houia i oleloia) ma keia ke hoololia nei i heluhelua ai penei:

"Pauku 37. Ka hoopukauia ana o na mahele ame na bona. Ua hiki i ka hui i oleloia e hoonui ae i kona manu mahele waiwai ma ke ano na hanaiia i Ianuary 1, 1913, a hiki i ka hookahi miliona eono haneri tansani dala, a oia heluna, me ka paa malalo o na heluna oia i ka heluna i kumukuai e hoolahala'e auamo likei no e ka mea kuai ame ka hui i oleloia." Pauku 37 o ke Kanawai 69 i oleloia (Pauku 871 o na Kanawai i Hooponopono Houia i oleloia) ma keia ke hoololia nei i heluhelua ai penei:

"Pauku 37. Ka hoopukauia ana o na mahele ame na bona. Ua hiki i ka hui i oleloia e hoonui ae i kona manu mahele waiwai ma ke ano na hanaiia i Ian